

BÀI 4: TỔ CHỨC KẾ TOÁN CHI PHÍ SẢN XUẤT

TS. Phí Văn Trọng

Giảng viên trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tình huống khởi động bài

TK 627 và Đối tượng cần chi tiết

Công ty X tổ chức một phân xưởng sản xuất năm sản phẩm. Kế toán của công ty mở sổ chi tiết của TK 627: Chi phí sản xuất chung để theo dõi chi tiết cho từng sản phẩm.

Hỏi: Kế toán mở sổ chi tiết TK 627 theo từng sản phẩm có hợp lý không?

Mục tiêu bài học

01

Trình bày được mục tiêu và nguyên tắc tổ chức kế toán chi phí sản xuất.

02

Trình bày được cách thức lập và luân chuyển chứng từ kế toán chi phí sản xuất .

03

Xác định được cách thức tổ chức kế toán chi tiết và tổng hợp chi phí sản xuất.

Cấu trúc bài học

4.1

Mục tiêu, nguyên tắc tổ chức kế toán chi phí sản xuất

4.2

Tổ chức lập và luân chuyển chứng từ kế toán chi phí sản xuất

4.3

Tổ chức kế toán chi tiết chi phí sản xuất

4.4

Tổ chức kế toán tổng hợp chi phí sản xuất

4.1. Mục tiêu và nguyên tắc tổ chức kế toán chi phí sản xuất

4.1.1. Mục tiêu

4.1.2. Nguyên tắc

4.1.1. Mục tiêu

- Cung cấp thông tin để quản trị chi phí.
- Cung cấp thông tin để tính giá thành sản phẩm, dịch vụ.
- Cung cấp thông tin để lập báo cáo kế toán liên quan đến các chỉ tiêu chi phí.

4.1.2. Nguyên tắc

Nguyên tắc thống nhất

- Ghi nhận chi phí sản xuất phải tuân thủ chế độ quản lý chi phí mà Nhà nước quy định.
- Tổ chức chứng từ, tài khoản, sổ kế toán phải phù hợp với chế độ của Nhà nước.

Nguyên tắc thích ứng

- Tổ chức hạch toán chi phí phải căn cứ vào nhu cầu thông tin để quản trị chi phí.
- Tổ chức hạch toán chi phí phải phù hợp với đối tượng, phương pháp hạch toán chi phí của doanh nghiệp.
- Tổ chức thể tính giá thành phải phù hợp với đối tượng và phương pháp tính giá thành của doanh nghiệp.

4.2. Tổ chức lập và luân chuyển chứng từ

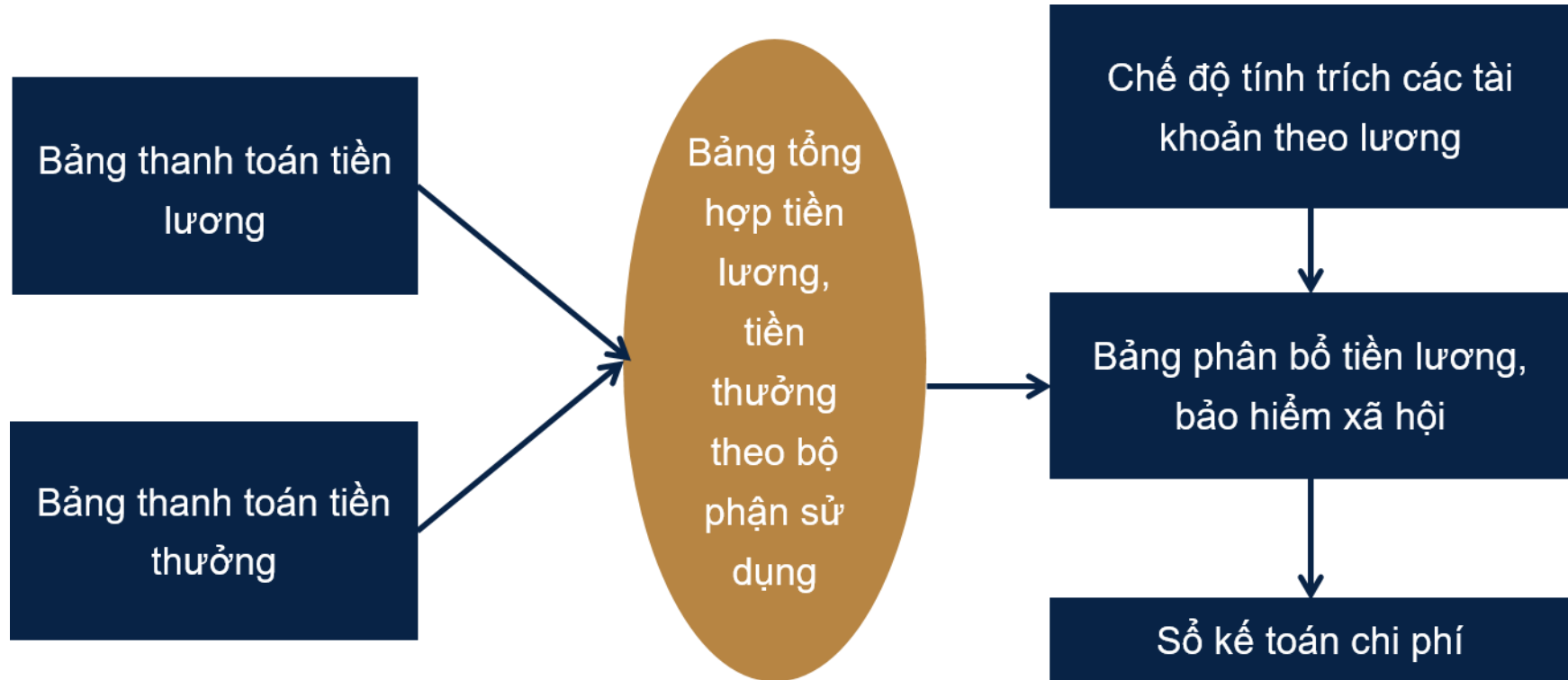
4.2.1. Chi phí sử dụng
lao động

4.2.2. Chi phí vật tư

4.2.3. Chi phí khấu hao
tài sản cố định

4.2.4. Chi phí dịch vụ
mua ngoài và chi phí
khác bằng tiền

4.2.1. Chi phí sử dụng lao động

4.2.1. Chi phí sử dụng lao động

Đơn vị:..... **BẢNG PHÂN BỐ TIỀN LƯƠNG VÀ BẢO HIỂM XÃ HỘI**

Tháng...năm....

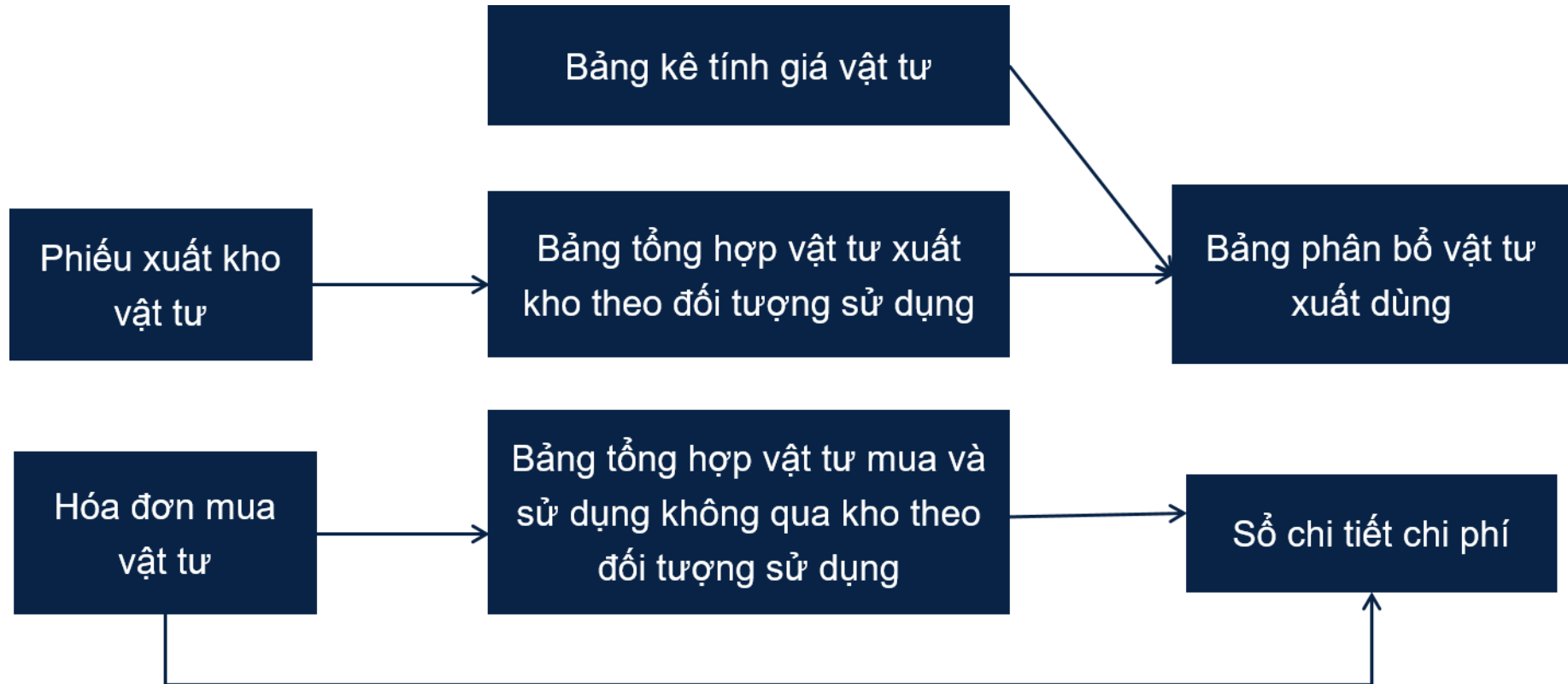
STT	TK ghi Có Tk ghi nợ	TK 334		TK 338					TK 335
		...	Cộng	3382	3383	3384	3386	Cộng	
	TK 622 Phân xưởng (SP) Phân xưởng (SP) TK 627 Phân xưởng (SP) TK 641 TK 642								
	Tổng cộng								

Ngày,..... tháng,..... năm.....

Người lập bảng
(Ký, họ tên)

Kế toán trưởng
(Ký, họ tên)

4.2.2. Chi phí vật tư

4.2.2. Chi phí vật tư

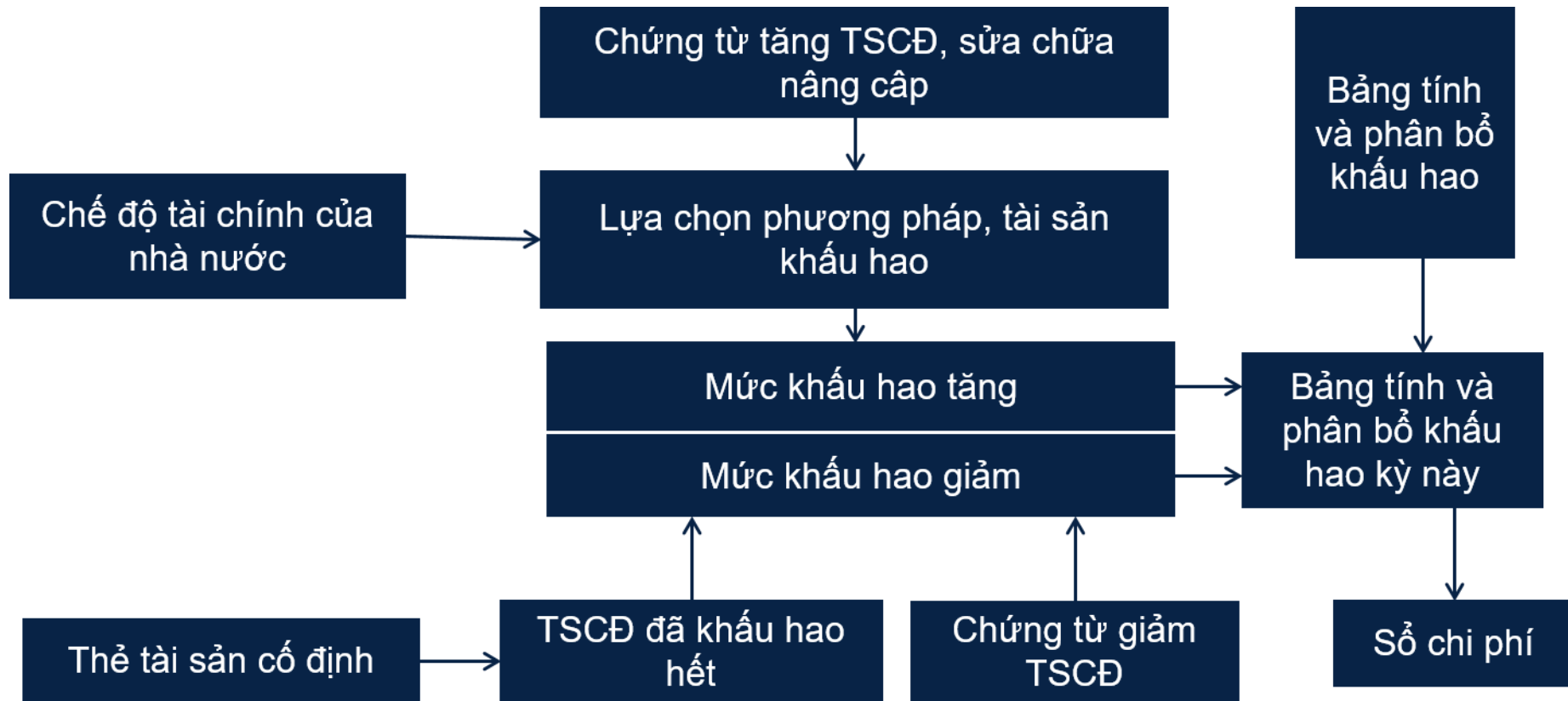
BẢNG PHÂN BỐ NGUYÊN VẬT LIỆU, CÔNG CỤ DỤNG CỤ (SỬ DỤNG GIÁ HẠCH TOÁN)

STT	TK ghi có Đối tượng sử dụng (TK ghi nợ)	TK 1521		TK 1522		TK ...	
		Hạch toán	Thực tế	Hạch toán	Thực tế	Hạch toán	Thực tế
	1. TK 621 621 phân xưởng (sản phẩm) 621 phân xưởng (sản phẩm)						
	2. TK 627 Phân xưởng Phân xưởng						
	3. TK 641						
	4. TK 642						
	5. TK 138						
	Tổng cộng						

4.2.2. Chi phí vật tư

BẢNG PHÂN BỐ NGUYÊN VẬT LIỆU, CÔNG CỤ DỤNG CỤ (SỬ DỤNG GIÁ THỰC TẾ)			
STT	TK Ghi có	TK 1521	TK ...
	Đối tượng sử dụng (TK ghi nợ)		
1.	TK 621		
	621 phân xưởng (sản phẩm)		
	621 phân xưởng (sản phẩm)		
2.	TK 627		
	Phân xưởng		
	Phân xưởng		
3.	TK 641		
4.	TK 642		
5.	TK 138		
	Tổng cộng		

4.2.3. Chi phí khấu hao tài sản cố định

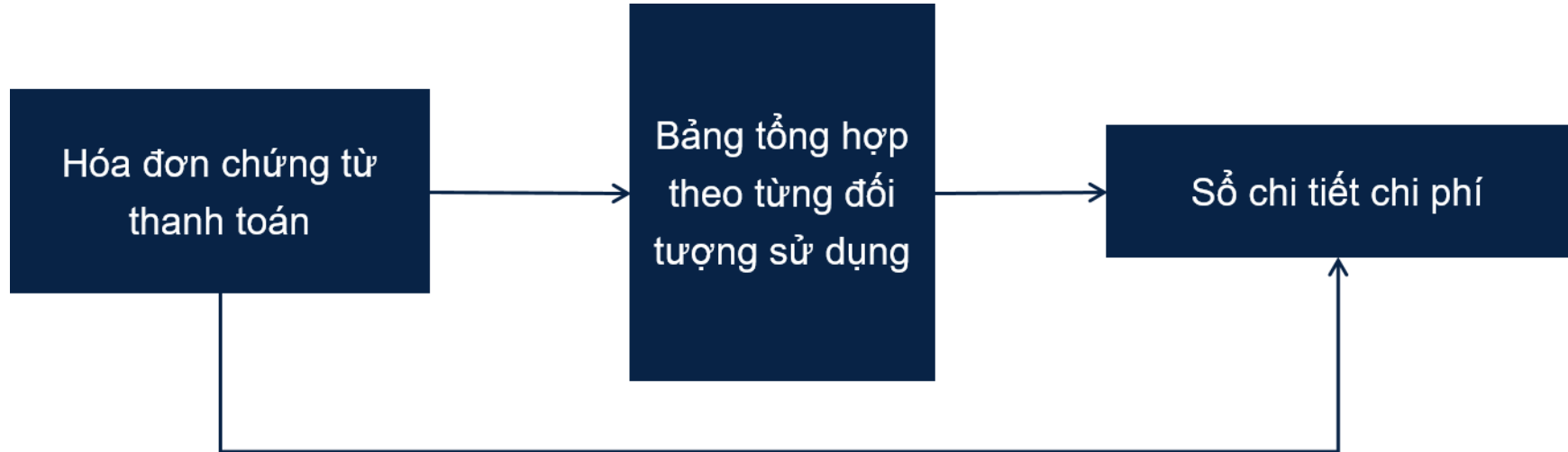

4.2.3. Chi phí khấu hao tài sản cố định

BẢNG TÍNH VÀ PHÂN BỐ KHẤU HAO TÀI SẢN CỐ ĐỊNH

TT	Chỉ tiêu	Tỷ lệ khấu hao hoặc năm sử dụng	Nơi sử dụng		TK 627 chi phí SXC			TK 641	TK 642	...
			Toàn doanh nghiệp		Phân xưởng	Phân xưởng	...			
			Nguyên giá	Số khấu hao						
	I. Số khấu hao kỳ trước									
	II. Số khấu hao TSCĐ tăng trong tháng									
	-									
	III. Số khấu hao giảm trong tháng									
	-									
	IV. Số khấu hao tháng này									
	- Nhà cửa, vật tháng này									
	- Máy móc thiết bị									

4.2.4. Chi phí dịch vụ mua ngoài và chi phí khác bằng tiền

4.3. Tổ chức kế toán chi tiết chi phí sản xuất

4.3.1. Mục tiêu

4.3.2. Yêu cầu

4.3.3. Phương pháp kế
toán chi tiết

4.3.4. Quy trình kế toán
chi tiết

4.3.1. Mục tiêu

- Cung cấp thông tin chi tiết để quản trị chi phí.
- Cung cấp thông tin để xác định giá thành sản xuất sản phẩm, dịch vụ.

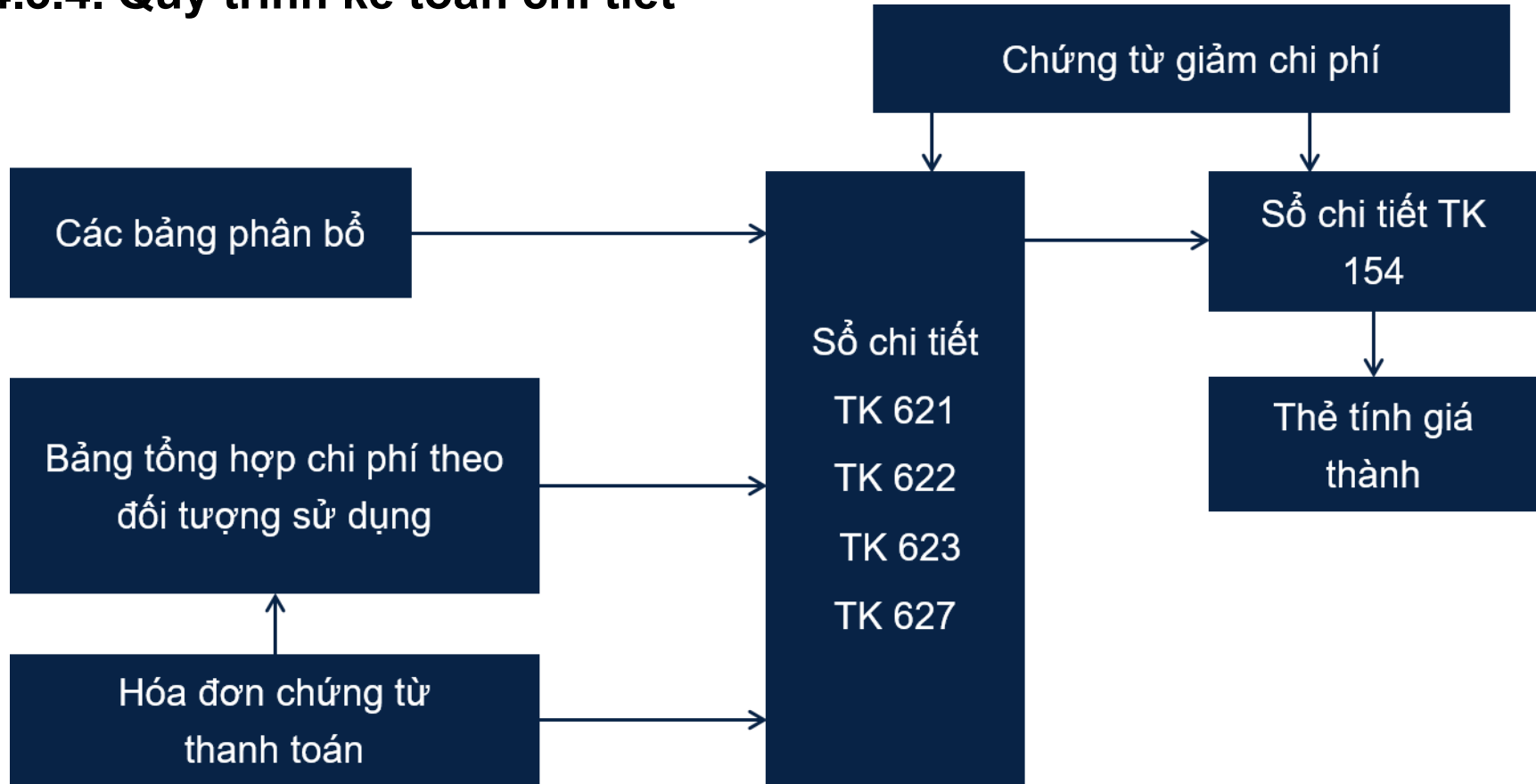
4.3.2. Yêu cầu

- Theo dõi được chi phí phát sinh theo từng khoản mục chi phí.
- Tập hợp được chi phí theo từng đối tượng hạch toán chi phí.
- Tạo điều kiện thuận lợi cho công tác tính giá thành.

4.3.3. Phương pháp kế toán chi tiết

- Kế toán chi phí theo công việc: Sổ chi tiết phải tập hợp được chi phí theo từng loại sản phẩm, từng đơn đặt hàng...
- Kế toán chi phí theo công nghệ: Sổ chi tiết phải tập hợp chi phí theo từng giai đoạn công nghệ hoặc toàn bộ quy trình công nghệ.
- Kết hợp: Có loại chi phí tập hợp theo công việc, có loại chi phí tập hợp theo giai đoạn công nghệ.

4.3.4. Quy trình kế toán chi tiết

4.3.4. Quy trình kế toán chi tiết

SỔ CHI TIẾT CHI PHÍ SẢN XUẤT, KINH DOANH

(Dành cho các TK chi tiết của 621, 622, 623, 627, 154, 631)

Tháng ... quý... năm....

- Bộ phận sản xuất sản phẩm (dịch vụ)
- Sản phẩm, dịch vụ, công trình xây dựng cơ bản
- TK...

ST T	Chứng từ		Diễn giải	Tài khoản đối ứng	Ghi nợ TK			Ghi có TK
	Số	NT			Chi phí	Chi phí	Cộng số tiền nợ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Số dư đầu kỳ					
			Tập hợp chi phí sản xuất					
			Kết chuyển chi phí sản xuất					
			Cộng chi phí sản xuất					
			Số dư đầu kỳ					

4.3.4. Quy trình kế toán chi tiết

THẺ TÍNH GIÁ THÀNH SẢN PHẨM, DỊCH VỤ

Loại sản phẩm, dịch vụ

Đơn vị:... Số lượng:...

Chi phí Chỉ tiêu	Tổng số (đơn vị)	Chi tiết khoản mục phí			
		Chi phí nguyên vật liệu		Chi phí nhân công	Chi phí sản xuất chung
		Vật liệu chính	Vật liệu khác		
I. Chi phí dở dang đầu kỳ					
II. Chi phí sản xuất kỳ báo cáo					
III. Tổng chi phí sản xuất					
IV. Chi phí dở dang cuối kỳ					
V. Tổng giá thành sản phẩm					
VI. Giá thành đơn vị					

4.4. Tổ chức kế toán tổng hợp chi phí sản xuất

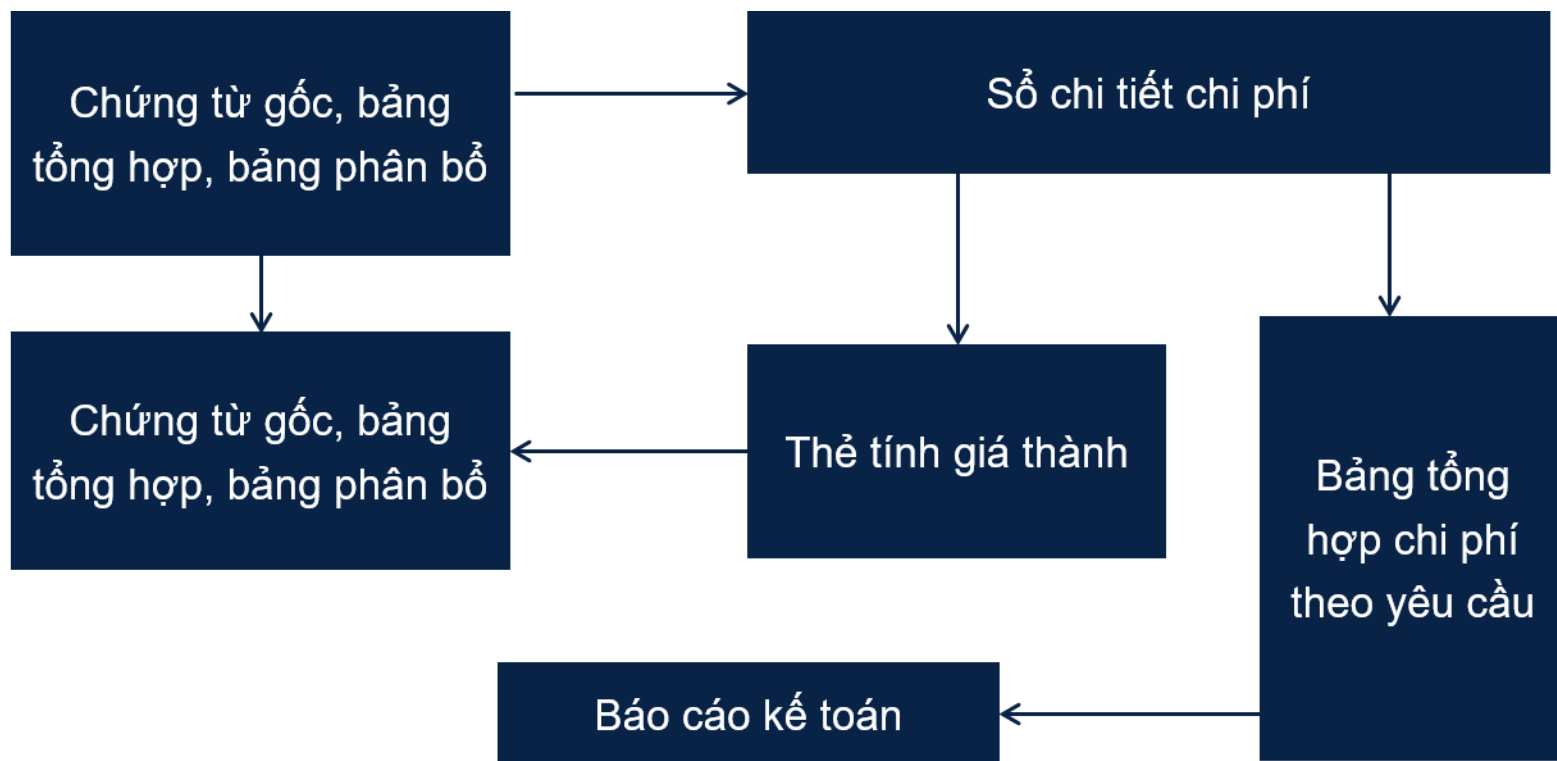
4.4.1. Hình thức nhật ký sổ cái

4.4.2. Hình thức nhật ký chung

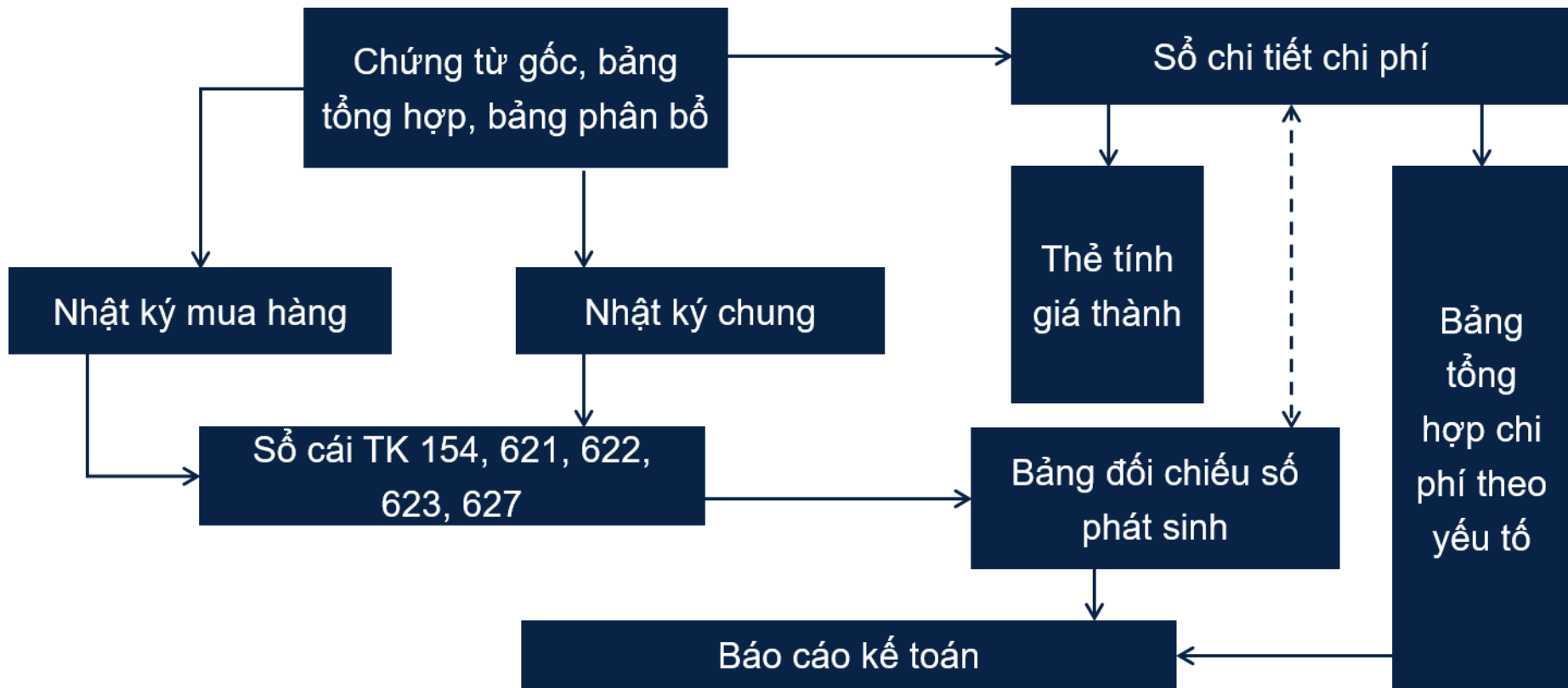
4.4.3. Hình thức chứng từ ghi sổ

4.4.4. Hình thức nhật ký chứng từ

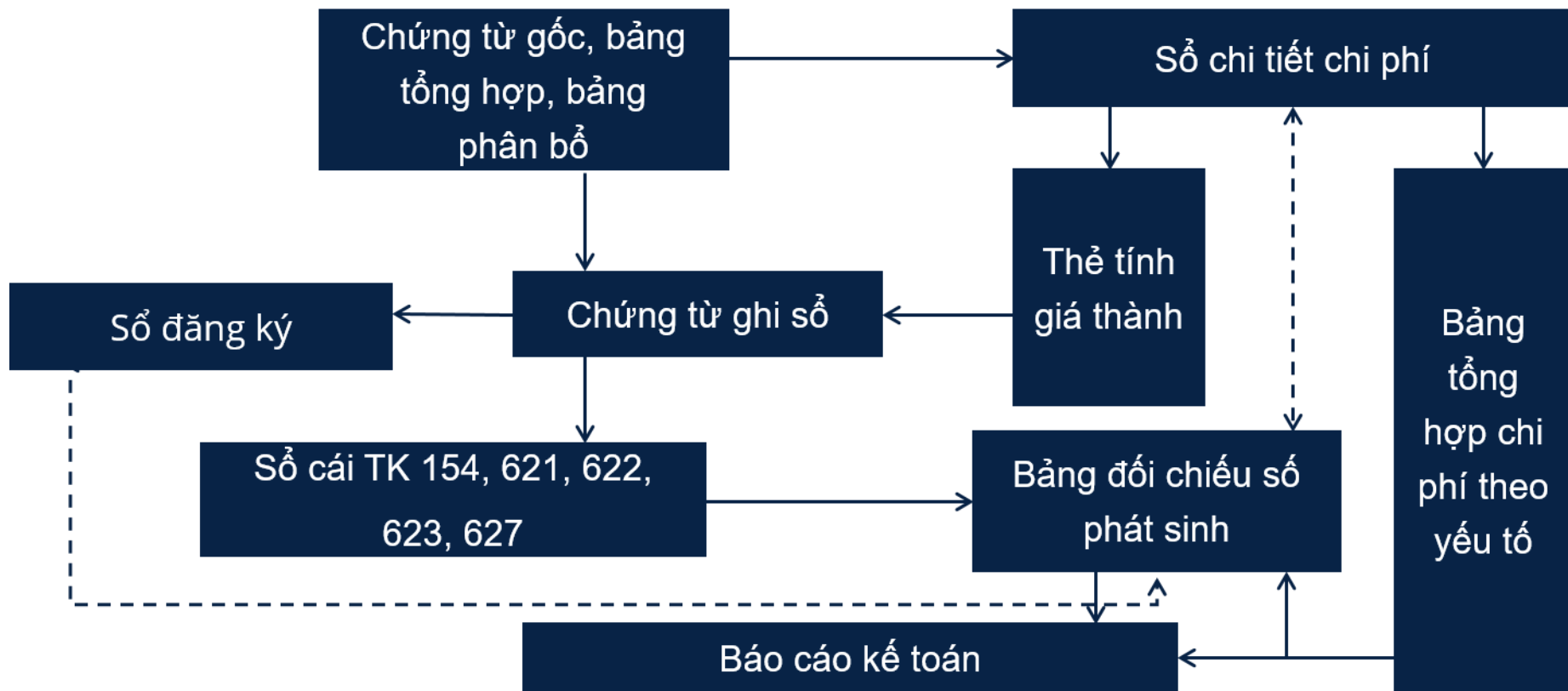
4.4.1. Hình thức nhật ký - sổ cái

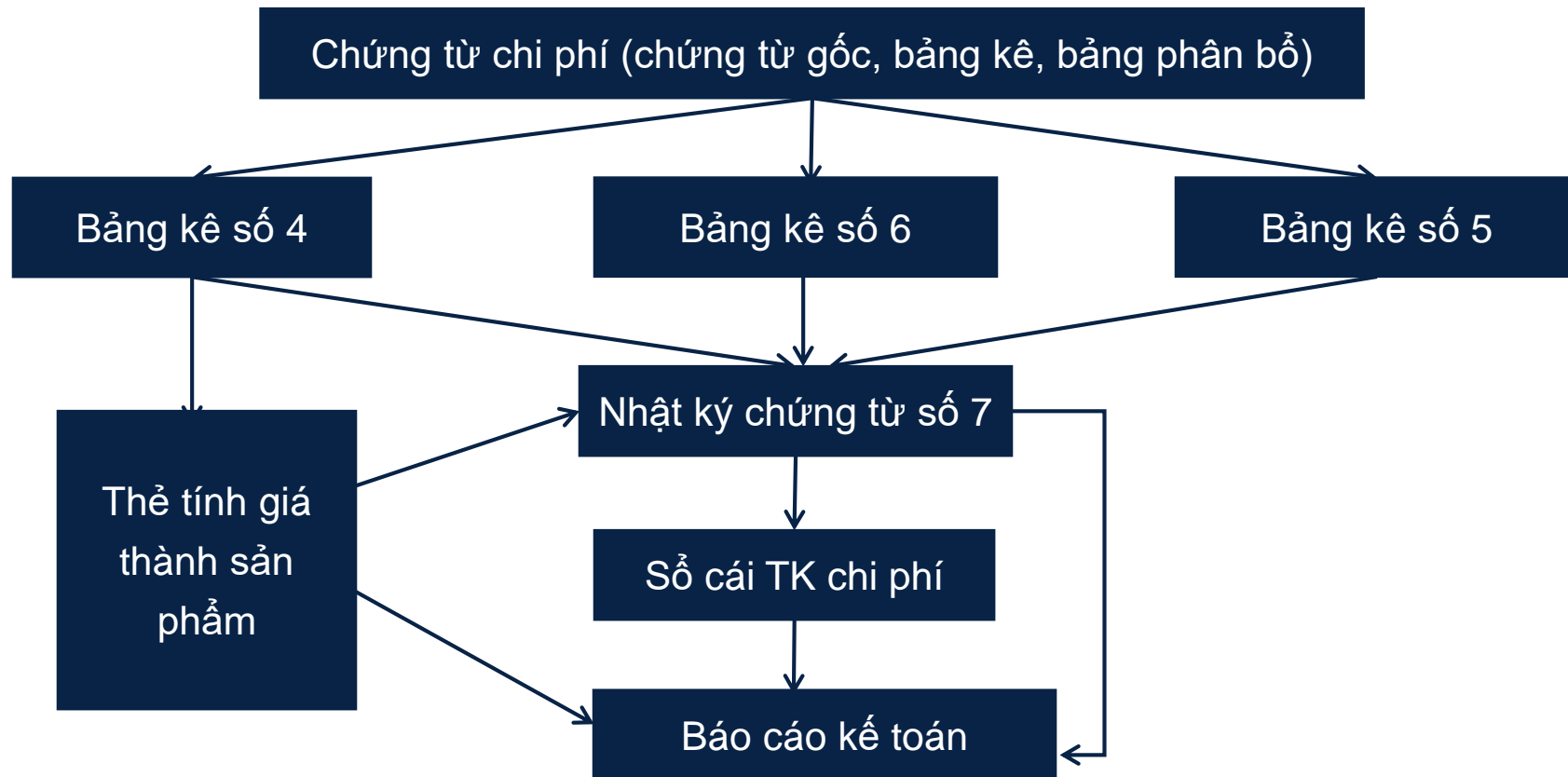
4.4.2. Hình thức nhật ký chung

4.4.3. Hình thức chứng từ ghi sổ

4.4.4. Hình thức nhật ký chứng từ

Ví dụ

Chi phí sản xuất trong quý I/N phát sinh như sau:

1. Lương và các khoản phải trả người lao động (Bảng phân bổ tiền lương và bảo hiểm).
2. Chi phí khấu hao TSCĐ (Bảng tính và phân bổ khấu hao- Bài 2).
3. Chi phí vật liệu (Bảng phân bổ vật liệu - Bài 3).
4. Chi phí dịch vụ mua ngoài chưa VAT 10%: 500.000, trong đó phục vụ sản xuất: 300.000, bán hàng: 100.000; Quản lý doanh nghiệp: 100.000. Hóa đơn GTGT số 28 ngày 31/03. Giấy báo nợ số 35 ngày 31/03.
5. Cuối kỳ sản xuất hoàn thành nhập kho 1.000 SPA, 2.000 SPB.

Ví dụ

Yêu cầu:

1. Lập Sổ chi tiết và sổ tổng hợp liên quan đến việc tập hợp chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm biết doanh nghiệp không có sản phẩm dở dang đầu kỳ và cuối kỳ. Chi phí sản xuất chung được phân bổ theo chi phí vật liệu trực tiếp.
2. Lập thẻ tính giá thành sản phẩm.

BẢNG PHÂN BỐ TIỀN LƯƠNG VÀ BHXH
Tháng....năm....
Quý I/N

TT	Ghi Có TK	TK 334: Phải trả công nhân viên			TK 338 – Phải trả, phải nộp khác					Tổng cộng
	Ghi Nợ TK	Lương	Khác	Cộng	KPCĐ	BHXH	BHYT	BHTN	Cộng	
1	TK 622	1,200,000		1,200,000	24,000	210,000	36,000	12,000	258,000	1,458,000
	SPA	400,000		400,000	8,000	70,000	12,000	4,000	86,000	486,000
	SPA	800,000		800,000	16,000	140,000	24,000	8,000	172,000	972,000
2	TK 627	200,000		200,000	4,000	35,000	6,000	2,000	43,000	243,000
3	TK 641	200,000		200,000	4,000	35,000	6,000	2,000	43,000	243,000
4	TK 642	300,000		300,000	6,000	52,500	9,000	3,000	64,500	364,500
5	TK 334			0		152,000	28,500	19,000	199,500	199,500
	Cộng	1,900,000		1,900,000	38,000	484,500	85,500	38,000	608,000	2,508,000

BẢNG TÍNH VÀ PHÂN BỐ KHẤU HAO TSCĐ

Quý I/N

Chứng từ		Chỉ tiêu	TLKH (%)	Toàn DN	Nơi sử dụng	TK 627	TK 641	TK 642
SH	NT							
		I- Số KH trích quý trước			60,000	50,000	5,000	5,000
		II- Số KH tăng quý này			2,806	2,806	0	0
10	03/03	Mua máy sản xuất	10	360,000	2,806	2,806		
	3	III- Số KH giảm quý trước		480,000	3,484	3,484	0	0
10	05/03	Bán máy sản xuất	10	480,000	3,484	3,484		
	4	IV- Số KH trích quý này			59,323	49,323	5,000	5,000

BẢNG PHÂN BỐ VẬT LIỆU - CÔNG CỤ DỤNG CỤ

Quý I/N

STT	Ghi Có TK Ghi Nợ TK	TK 152	
		VLA	VLB
1	TK 621: Chi phí vật liệu trực tiếp	936,000	1,585,000
	-SP	936,000	
	-SPB		1,585,000
2	TK 627: Chi phí sản xuất chung		63,400
3	TK 641: Chi phí bán hàng		
4	TK 642: Chi phí quản lý doanh nghiệp		
	Cộng	936,000	1,648,400

SỔ CHI TIẾT CHI PHÍ SẢN XUẤT KINH DOANH

TK 621: Chi phí vật liệu trực tiếp

Đối tượng: SPA

NTGS	Chứng từ		Diễn giải	TKĐƯ'	Ghi Nợ TK 621					Ghi Có TK 621
	SH	NT			Tổng	VLC	VLP			
	BPBVL	31/03	Chi phí vật liệu	152	936,000	936,000				
			Kết chuyển chi phí	154	936,000	936,000				936,000
			Cộng phát sinh		936,000	936,000				936,000

SỔ CHI TIẾT CHI PHÍ SẢN XUẤT KINH DOANH

TK 621: Chi phí vật liệu trực tiếp

Đối tượng: SPB

NTGS	Chứng từ		Diễn giải	TKĐƯ'	Ghi Nợ TK 621					Ghi Có TK 621
	SH	NT			Tổng	VLC	VLP			
	BPBVL	31/03	Chi phí vật liệu	152	1,585,000	1,585,000				
			Kết chuyển chi phí	154	1,585,000	1,585,000				1,585,000
			Cộng phát sinh		1,585,000	1,585,000				1,585,000

SỔ CHI TIẾT CHI PHÍ SẢN XUẤT KINH DOANH

TK 622: Chi phí nhân công trực tiếp

Đối tượng: SPA

NTGS	Chứng từ		Diễn giải	TKĐƯ	Ghi Nợ TK 622					Ghi Có TK 622
	SH	NT			Tổng	Lương	Trích			
	BPBTL	31/03	Lương phải trả	334	400,000	400,000				
			Trích theo lương	338	86,000		86,000			
			Kết chuyển chi phí	154						486,000
			Cộng phát sinh		486,000	400,000	86,000	0	0	486,000

SỔ CHI TIẾT CHI PHÍ SẢN XUẤT KINH DOANH

TK 622: Chi phí nhân công trực tiếp

Đối tượng: SPB

NTGS	Chứng từ		Diễn giải	TKĐƯ	Ghi Nợ TK 622					Ghi Có TK 622
	SH	NT			Tổng	Lương	Trích			
	BPBTL	31/03	Lương phải trả	334	800,000	800,000				
			Trích theo lương	338	172,000		172,000			
			Kết chuyển chi phí	154						972,000
			Cộng phát sinh		972,000	800,000	172,000	0	0	972,000

SỔ CHI TIẾT CHI PHÍ SẢN XUẤT KINH DOANH

TK 627: Chi phí sản xuất chung

NTGS	Chứng từ		Diễn giải	TKĐƯ'	Ghi Nợ TK 627					Ghi Có TK 627
	SH	NT			Tổng	Lương	Trích	VL	Chi phí khác	
	BPBTL	31/03	Lương phải trả	334	200,000	200,000				
			Trích theo lương	338	43,000		43,000			
	BPBVL	31/03	Chi phí vật liệu	152	63,400			63,400		
	BPBKH	31/03	Trích khấu hao	214	49,323				49,323	
	HĐ28	31/03	Chi phí dịch vụ mua ngoài	112	300,000				300,000	
			Kết chuyển chi phí	154						665,723
			Cộng phát sinh		655,723	200,000	43,000	63,400	349,323	665,723

Chi phí sản xuất chung phân bổ cho:

$$\text{SPA} = \frac{655.723}{936.000 + 1.585.000} \times 936.000 = 243.453$$

$$\text{SPB} = 655.723 - 243.453 = 412.270$$

SỔ CHI TIẾT CHI PHÍ SẢN XUẤT KINH DOANH

TK 154: Chi phí sản xuất kinh doanh dở dang

Đối tượng: SPA

NTGS	Chứng từ		Diễn giải	TKĐƯ	Ghi Nợ TK 154					Ghi Có TK 154
	SH	NT			Tổng	Lương	Trích	VL	Chi phí khác	
			Dở dang đầu quý		-	-	-	-	-	
			Phát sinh trong quý		1,665,453	400,000	86,000	936,000	243,453	
	PKT	31/03	Kết chuyển chi phí NCTT	622	486,000	400,000	86,000			
	PKT	31/03	Kết chuyển chi phí VLTT	621	936,000			936,000		
	PKT	31/03	Kết chuyển chi phí SXC	627	243,453				243,453	
			Sản xuất hoàn thành	155						1,665,453
			Số dư cuối quý		-	-	-	-	-	

THẺ TÍNH GIÁ THÀNH SẢN PHẨM, DỊCH VỤ

Quý I/N

Tên sản phẩm: SPA (1.000 sản phẩm)

STT	Khoản mục chi phí	DD đầu kỳ	CP PS trong kỳ	DD cuối kỳ	Tổng Z	Z đv
1	Chi phí vật liệu trực tiếp	-	936,000	-	936,000	936.00
2	Chi phí nhân công trực tiếp	-	486,000	-	486,000	486.00
3	Chi phí sản xuất chung	-	243,453	-	243,453	243.45
	Cộng	-	1,665,453	-	1,665,453	1,665.45

Tên sản phẩm: SPB (2.000 sản phẩm)

STT	Khoản mục chi phí	DD đầu kỳ	CP PS trong kỳ	DD cuối kỳ	Tổng Z	Z đv
1	Chi phí vật liệu trực tiếp	-	1,585,000	-	1,585,000	792.50
2	Chi phí nhân công trực tiếp	-	972,000	-	972,000	486.00
3	Chi phí sản xuất chung	-	412,270	-	412,270	206.14
	Cộng	-	2,969,270	-	2,969,270	1,484.64

NHẬT KÝ CHUNG

NT GS	Chứng từ		Diễn giải	Đã ghi SỔ cái	STT dòng	SH TKĐƯ'	Số phát sinh	
	SH	NT					Nợ	Có
	BPBTL	31/03	Lương phải trả			622	1,200,000	
						627	200,000	
						641	200,000	
						642	300,000	
						334		1,900,000
			Trích theo lương			622	258,000	
						627	43,000	
						641	43,000	
						642	64,500	
						334	199,500	
						338		608,000
	28	31/03	Chi phí dịch vụ			627	300,000	
						641	100,000	
						642	100,000	
						133	50,000	
						112		550,000
	PKT	31/03	Kết chuyển chi phí			154	4,634,723	
						621		2,521,000
						622		1,458,000
						627		655,723
	PNK	31/03	Sản xuất nhập kho			155	4,634,723	
						154		4,634,723

SỔ CÁI

TK 621: Chi phí vật liệu trực tiếp

NT GS	Chứng từ		Diễn giải	NKC		SH	Số phát sinh	
	SH	NT		Trang	dòng	TKĐƯ'	Nợ	Có
	PX30	"04/03	Xuất sản xuất			152	2,521,000	
	PKT	31/03	Kết chuyển chi phí			154		2,521,000
			Cộng phát sinh				2,521,000	2,521,000

SỔ CÁI

TK 622: Chi phí nhân công trực tiếp

NT GS	Chứng từ		Diễn giải	NKC		SH	Số phát sinh	
	SH	NT		Trang	dòng	TKĐƯ'	Nợ	Có
	BPBTL	31/03	Tính lương			334	1,200,000	
			Trích theo lương			338	258,000	
	PKT	31/03	Kết chuyển chi phí			154		1,458,000
			Cộng phát sinh				1,458,000	1,458,000

SỔ CÁI

TK 627: Chi phí sản xuất chung

NT GS	Chứng từ		Diễn giải	NKC		SH TKĐƯ'	Số phát sinh	
	SH	NT		Trang	dòng		Nợ	Có
	PX31	05/03	Xuất vật liệu			152	63,400	
	BPBKH	31/03	Trích khấu hao			214	49,323	
	BPBTL	31/03	Tính lương			334	200,000	
			Trích theo lương			338	43,000	
	HĐ28	31/03	Chi phí dịch vụ			112	300,000	
			Kết chuyển chi phí			154		655,723
			Cộng phát sinh				655,723	655,723

SỔ CÁI

TK 154: Chi phí sản xuất kinh doanh dở dang

NT GS	Chứng từ		Diễn giải	NKC		SH TKĐU'	Số phát sinh	
	SH	NT		Trang	dòng		Nợ	Có
			Dở dang đầu kỳ				-	
	PKT	31/03	Kết chuyển CPVLTT			621	2,521,000	
			Kết chuyển CPNCTT			622	1,458,000	
			Kết chuyển CPSXC			627	655,723	
	PNK	31/03	Sản xuất nhập kho			155		4,634,723
			Cộng phát sinh				4,634,723	4,634,723
			Dở dang cuối kỳ				-	

Tổng kết bài học

Những nội dung đã nghiên cứu:

- Mục tiêu, nguyên tắc tổ chức kế toán chi phí sản xuất.
- Tổ chức lập và luân chuyển chứng từ kế toán chi phí sản xuất.
- Tổ chức kế toán chi tiết chi phí sản xuất.
- Tổ chức kế toán tổng hợp chi phí sản xuất.